

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: „Jövő” modul 2 – Radikális technológiák: A designkultúra jövőt érintő témái és stratégiái				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Schneider Ákos, schneider@mome.hu				
Kód: M-DE-402	Tantervi hely: MA, Designelmélet	Javasolt félév: 4.	Kredit: 5	Tanóraszám: 36 Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsolt kódok: M-AE-201	Típus: Elmélet	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): -				
A kurzus célja és alapelvei:				
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók tájékozódhassanak azokról a folyamatokról, amelyek a feltörekvő technológiák és az ezekhez kapcsolódó társadalmi átrendeződések nyomán meghatározhatják a közeli jövő mindennapjait és designkultúráját. Az aktuális trendek és alapfogalmak tisztázásán túl a kurzus további motivációja egy olyan technológiai és kulturális láttelep felmutatása, amelybe a hallgatók beilleszthetik saját munkáikat és kutatásaikat. Sorvezetőként Adam Greenfield „Radical Technologies: The Design of Everyday Life” című könyvének fejezeteit használjuk majd. Szó lesz az okostelefonról mint hálózati „érzékszervről”, a Dolgok Internetéről (<i>Internet of Things</i>), a kiterjesztett valóságról (<i>augmented reality</i>), a digitális gyártás és az automatizáció fejleményeiről, illetve a gépi tanulórendszerek és a kreativitás problematikájáról. Ezekhez olyan kulturális jelenségeket párosítunk, mint például a Számszerűsített Én (<i>Quantified Self</i>) mozgalom, vagy a folyamatok felgyorsítását sürgető akcelerionizmus (<i>accelerationism</i>). A kurzus módszertanát tekintve a bevezető előadások, az olvasószeminárium és a projektmunka elemeit vegyíti.</p>				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás:				
<p>Érti a design- és művészetelméleti, valamint kritikai kérdésvetéseket, teóriákat és gyakorlatok komplexitását és összefüggésrendszerét. Biztos tudással rendelkezik a designelmélet területén használt értelmezési módszerekről. Általános és specializált ismeretekkel rendelkezik a designelméleti gondolkodás, elemzés és írás meghatározó folyamatairól és koncepcióiról. Jól ismeri a korszerű prezentációs technikákat, lényegre törően fogalmazza meg állításait és meggyőzően érvel mellettük. A személyes és a mediális kommunikációt értőn és relevánsan használja. Érti a szaknyelvet és a hatékony (írásos, szóbeli és vizuális) szakmai kommunikációt folytat anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven. Megújuló önálló tudással rendelkezik. Tudásának része a széles spektrumú műveltség. Részletes ismeretekkel rendelkezik a kulturális és művészeti jelenségek vizsgálatának módszereiről, technikáiról. A vizsgált tervezői/alkotói tevékenységekkel kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, képviseli, azokra reflektál.</p>				
Képesség:				
<p>Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra. Értékeli a design- és művészeti koncepciók kialakítását, illetve részt vesz bennük, ha lehetősége van rá. Alkotó módon használja az elméleti tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat. Önálló elképzeléseit egyéni módon és szakmai biztonsággal valósítja meg. Hatékonyan kommunikál írásban, szóban, vizuális eszközökkel, anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven beszél. A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva</p>				

önállóan feldolgozza a design, a művészetek, média és építészet területén megjelenő új ismereteket. Szakterületén túl is kifinomult kultúráról és kritikai ítélőképességről ad bizonyosságot. Magas szintű reflexiós képességekkel rendelkezik. Ismeri és alkalmazza a design- és művészetelmélet legújabb módszereit. A megszerzett tudás alapján képes a design- és művészetelmélet gyakorlásának új helyzeteket, formáit, terepét megteremteni.

Attitűd:

A sajátjától eltérő felfogásokat, kultúrákat tiszteletben tartja. Kiforrzott kritikai érzéssel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez. Nyitottság, befogadás jellemzi designteoretikus szemléletmódját. Szem előtt tartja a fenntarthatóság elveit. Környezeti tudatossággal végzi minden tevékenységét. Az új kezdeményezéseket megfontoltan támogatja, ugyanakkor kiáll az értékek megőrzése mellett. Feladatának tartja a kultúra értékeinek következetes képviselését, s közvetítését a szélesebb közönség felé, ismert vagy innovatív technikákkal. Érzékeny társadalmi kérdések iránt. Aktívan keresi az új ismereteket, módszereket, kreatív, dinamikus megvalósítási lehetőségeket. Aktívan keresi az együttműködést más szakterületek szereplőivel. Kezdeményezőkézség és kritikai gondolkodás jellemzi.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. Bevezetés
2. Látható és láthatatlan a hálózati technológia korában I.
3. Látható és láthatatlan a hálózati technológia korában II.
4. Designkultúra és spekuláció
5. Okoseszközök, hordható technológia
6. A Dolgok Internete (*Internet of Things*)
7. Kevert valóságok (*augmented reality, virtual reality, mixed reality*)
8. Digitális gyártás: 3D nyomtatás és a maker mozgalmak
9. Robotika és automatizáció
10. Mesterséges intelligencia és kreativitás
11. Összegzés és projektek prezentációja I.
12. Összegzés és projektek prezentációja II.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus foglalkozásai alkalmanként három elemből állnak össze: előadás, hallgatói prezentációk, csoportmunka (angol nyelvű szakszöveg feldolgozása).

A hallgatók tennivalói, feladatai: A félév során a hallgatók kutatómunkát végeznek, amelynek eredményéről prezentációk keretében számolnak be (egyéni meg határozott időpontokban). A kutatási prezentációk mellett a hallgatók a kurzus tematikájához illeszkedő, önálló projektet is fejlesztenek, amelyet a szorgalmi időszak végén mutatnak be (május 3.). A kurzus teljesítésének további feltétele az önálló projektmunka dokumentációjának leadása a vizsgaidőszakban.

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: 2 kutatási/szövegértelmezési prezentáció megtartása; önálló projekt prezentációja; önálló projekt dokumentációjának leadása; aktív részvétel a csoportmunkában

Értékelés módja: prezentációk és projektdokumentáció

Az értékelés szempontjai: 1) egyéni kutatás mélysége, komplexitása 2) argumentáció és elemzőkészség 3) prezentációk formai-tartalmi koherenciája 4) önálló projekt mélysége és komplexitása 5) önálló projekt újszerűsége 6) határidőre történő teljesítés 7) órai aktivitás

Az érdemjegy kiszámítása:

Súlyozás:

- Prezentációk 30 %
- Aktív részvétel a szakszövegek feldolgozásában 20 %
- Önálló projekt 50 %

Érdemjegy kiszámítása:

91-100 %	jeles
81-90 %	jó
61-80 %	közepes
51-60 %	elégletes
0-50 %	elégtelen

Kötelező irodalom:

Greenfield, Adam. 2017. *Radical Technologies: The Design of Everyday Life*. New York: Verso.

Ajánlott irodalom:

Burckhardt, Martin, és Dirk Höfer. 2018. *Minden és semmi. A digitális világpusztítás feltárulása*. Ford. Lénárt Tamás. Budapest: Atlantisz.

Dunne, Anthony, Fiona Raby. 2001. *Design Noir: The Secret Life of Electronic Objects*. Berlin: Birkhäuser.

Joler, Vladan, és Matteo Pasquinelli. 2020. „The Nooscope Manifested: Artificial Intelligence as Instrument of Knowledge Extractivism.” *AI and Society* 36. sz. 1263–1280. <https://doi.org/10.1007/s00146-020-01097-6>.

Mattelart, Armand. 2004. *Az információs társadalom története*. Ford. Gelléri Gábor. Budapest: Gondolat-Infonia.

Egyéb információk: -

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

– nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

kedd, 12:30-14:00; Elméleti Intézet; előzetes egyeztetéssel (schneider@mome.hu)